

Чернігівський музичний коледж ім. Л.М.Ревуцького

“Затверджую”

Голова приймальної комісії
Директор коледжу

_____ В.М.Суховерський

“_____” _____ 2020 року

В И М О Г И
для проведення творчих конкурсів
з фахових дисциплін

для вступників до
Чернігівського музичного коледжу ім. Л.М.Ревуцького

НА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 “МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО”

Складені на підставі вимог з фахових дисциплін для вступників до вищих мистецьких навчальних закладів I-II рівнів акредитації, затверджених Міністерством культури і мистецтв України 12.04.2005 р.

ВИМОГИ ТВОРЧИХ КОНКУРСІВ
з фахових дисциплін для вступників до
Чернігівського музичного коледжу ім. Л.М.Ревуцького

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ “ФОРТЕПІАНО”

I ТУР - ФАХ

Абітурієнт повинен виконати:

- а) один поліфонічний твір;
- б) 2 етюди на різні види техніки;
- в) один твір крупної форми;
- г) один твір українського автора або твір за вибором абітурієнта.

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту – виконання гам, арпеджіо, читання з листа.

II ТУР - СОЛЬФЕДЖІО ТА МУЗИЧНА ГРАМОТА

Вимоги з сольфеджіо

- I. Написати одноголосний диктант в мажорній або мінорній тональності до 7 знаків в формі періоду (8-10 тактів) за 25 хвилин, з нескладним ритмом (прості види синкоп, тріолі, ноти з крапкою) та хроматизмами (ладова альтерація, прохідні та допоміжні хроматичні звуки, відхилення) в розмірах 2/4, 3/4 або 4/4. Диктант програється 12 разів.
- II. Проспівати:
 1. гаму мажорну (двох видів) або мінорну (трьох видів); ступені в тональності;
 2. в тональності: інтервали з розв'язанням (діатонічні, тритони та характерні); акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, D7 та його обернення, ЗмVII7, МЗмVII7, II7);
 3. від звуку: вгору та вниз – чисті, великі, малі інтервали, тритони та характерні інтервали з розв'язанням та акорди, які вказані в п. II.2.
- III. Визначити на слух:
 1. мажор (двох видів) і мінор (трьох видів), окремі тетраорди і ступені;
 2. інтервали та акорди від звуку (у відповідності до II.2);
 3. інтервали та акорди в тональності – окремо та у послідовності (див. II.2).
- IV. Проспівати з листа: незнайому мелодію з тактуванням у розмірах: 2/4, 3/4 та 4/4 (мелодичні та ритмічні труднощі у відповідності до п. I).

Вимоги з музичної грамоти

Абітурієнт повинен виявити знання:

1. Фортепіанної клавіатури, знання назви октав, літерного позначення звуків і тональностей, тривалостей, пауз, нот в скрипковому та басовому ключах; правил групування.
2. Основних видів метру (в т.ч. прості, складні та мішані), розміру, темпів та їх позначення; правил групування в простих розмірах.
3. Мажорних та мінорних ладів трьох видів, знання мажорних та мінорних тональностей (до 7-ми знаків включно), квінтове коло тональностей, однойменні, паралельні, споріднені та енгармонічні тональності.
4. Інтервалів на ступенях натурального мажору та мінору (чистих, малих, великих, діатонічних тритонів) та збільшених і зменшених – в гармонічних ладах (зб.2 та зм.7, зб.4 та зм.5, зб.5 та зм.4) з розв'язанням;

інтервалів, побудованих від звуку вгору та вниз, з розв'язанням; знання енгармонізму інтервалів.

5. Акордів:

- від звуку - тризвуків 4-х видів, обернень мажорних і мінорних тризвуків, Д7 з оберненнями, увідних септакордів;

- в тональності – головних тризвуків та їх обернень, Д7 з оберненнями, увідних септакордів, П7.

6. Будови хроматичних мажорних та мінорних гам.

Теоретичний матеріал

1. Нотне письмо. Назва октав.
2. Метр. Ритм. Розмір.
3. Прості розміри. Групування в простих розмірах.
4. Складні, мішані розміри.
5. Ритмічні групи: тріоль, синкопа, пунктирний ритм.
6. Лад. Мажорний лад. Види мажору.
7. Мінорний лад. Види мінору.
8. Інтервали. Прості інтервали. Обернення, енгармонізм, розв'язання інтервалів.
9. Квінтове коло мажорних та мінорних тональностей. Паралельні, однойменні та енгармонічні тональності.
10. Позначення тональностей латиною.
11. Інтервали на ступенях мажору та мінору.
12. Тритони (4).
13. Характерні інтервали (4).
14. Акорди. Види акордів. Чотири види тризвуків.
15. Обернення тризвуків. Головні тризвуки ладу з оберненнями. К64.
16. Збільшені та зменшені тризвуки в ладу з розв'язанням.
17. Септакорди. Види септакордів.
18. D7 з оберненнями.
19. П7 (ММ7, МЗМ7).
20. VII7 (МЗМ7, ЗМ7).
21. Тризвуки на ступенях мажорного та мінорного ладу.
22. Прохідні та допоміжні хроматизми.
23. Альтерація в ладу.
24. Відхилення і модуляція.
25. Хроматична гама.
26. Транспозиція.
27. Динаміка і темпи.
28. Музичний синтаксис, музичні терміни.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

1. В тональності h-moll проспівати: а) вгору натуральну, вниз гармонічну гаму;
б) інтервали: в.6 (III), зм.5 (II), в.3 (III), м.6 (V), зб.4 (IV), в.6 (III);
в) послідовність акордів: t35 – S6 - D – D2 – t6 – П7 – D43 – t.
2. Від звуку „а” проспівати вгору в.7, зб.4, М6 та D43 з розв'язанням;
вниз ч.4, ч.8, В64 та D43 з розв'язанням.
3. Проспівати з листа № 173 (П. Драгоміров „Сольфеджіо”).
4. Слуховий аналіз.
5. Розмір, основні види розмірів, дво- та тридольні розміри.

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ»

I ТУР – ФАХ

Клас скрипки та альти

Абітурієнт повинен виконати:

- а) дві гами в обсязі 3-х октав (мажорна та мінорна) в мінорному темпі, в ритмічному угрупованні по 4, 8, 12 та 24 звуки легато, арпеджію відповідно по 3 і 9 звуків легато;
- б) подвійні ноти (терції, секти, октави у межах гами в 3 октави), основні штрихи (мартле, стакато, спікато, сотійе);
- в) два етюди на різні види техніки;
- г) один твір крупної форми (одну-дві частини концерту або сонати);
- д) один твір віртуозного характеру або твір українського автора;

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту (читання з листа).

Клас віолончелі

Абітурієнт повинен виконати:

- а) одну мажорну гаму в 3 октави в помірному темпі, в ритмічному угрупованні по 4, 8, 12 та 24 звуки легато, арпеджію відповідно по 3, 6, 9 легато та подвійні ноти (терції, секти, октави);
- б) два етюди на різні види техніки;
- в) один твір крупної форми (одну-дві частини концерту або сонати);
- г) один твір віртуозного характеру або твір українського автора;

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту (читання з листа).

Клас контрабаса

Абітурієнт повинен виконати:

- а) мажорну гаму в обсязі 2-х октав, в помірному темпі (по 2 та 4 звуки легато), арпеджію (відповідно по 3 звуки легато);
- б) один етюд;
- в) один твір або одну-дві частини класичної сонати.

II ТУР - СОЛЬФЕДЖІО ТА МУЗИЧНА ГРАМОТА

Вимоги з сольфеджіо

- I. Написати одноголосний диктант в мажорній або мінорній тональності до 7 знаків в формі періоду (8-10 тактів) за 25 хвилин, з нескладним ритмом (прості види синкоп, тріолі, ноти з крапкою) та хроматизмами (ладова альтерація, прохідні та допоміжні хроматичні звуки, відхилення) в розмірах 2/4, 3/4 або 4/4. Диктант програється 12 разів.
- II. Проспівати:
 1. гаму - мажорну (двох видів) або мінорну (трьох видів); ступені в тональності;
 2. в тональності: інтервали з розв'язанням (діатонічні, тритони та характерні); акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, D7 та його обернення, ЗmVII7, МЗmVII7, П7).
 3. від звуку: вгору та вниз – чисті, великі, малі інтервали, тритони та характерні інтервали з розв'язанням та акорди, які вказані в п. II.2.
- III. Визначити на слух:
 1. мажор (двох видів) і мінор (трьох видів), окремі тетракорди і ступені;

2. інтервали та акорди від звуку (у відповідності до П.2);
 3. інтервали та акорди в тональності – окремо та у послідовності (див. П.2).
- IV. Проспівати з листа: незнайому мелодію з тактуванням у розмірах: 2/4, 3/4 та 4/4 (мелодичні та ритмічні труднощі у відповідності до п. I).

Вимоги з музичної грамоти

Абітурієнт повинен виявити знання:

1. Фортепіанної клавіатури, знання назви октав, літерного позначення звуків і тональностей, тривалостей, пауз, нот в скрипковому та басовому ключах; правил групування.
2. Основних видів метру (в т.ч. прості, складні та мішані), розміру, темпів та їх позначення; правил групування в простих розмірах.
3. Мажорних та мінорних ладів трьох видів, знання мажорних та мінорних тональностей (до 7-ми знаків включно), квінтове коло тональностей, однойменні, паралельні, споріднені та енгармонічні тональності.
4. Інтервалів на ступенях натурального мажору та мінору (чистих, малих, великих, діатонічних тритонів) та збільшених і зменшених – в гармонічних ладах (зб.2 та зм.7, зб.4 та зм.5, зб.5 та зм.4) з розв'язанням;
 - інтервалів, побудованих від звуку вгору та вниз, з розв'язанням; знання енгармонізму інтервалів.
5. Акордів:
 - від звуку - тризвуків 4-х видів, обернень мажорних і мінорних тризвуків, D7 з оберненнями, увідних септакордів;
 - в тональності – головних тризвуків та їх обернень, D7 з оберненнями, увідних септакордів, П7.
6. Будови хроматичних мажорних та мінорних гам.

Теоретичний матеріал

1. Нотне письмо. Назва октав.
2. Метр. Ритм. Розмір.
3. Прості розміри. Групування в простих розмірах.
4. Складні, мішані розміри.
5. Ритмічні групи: тріоль, синкопа, пунктирний ритм.
6. Лад. Мажорний лад. Види мажору.
7. Мінорний лад. Види мінору.
8. Інтервали. Прості інтервали. Обернення, енгармонізм, розв'язання інтервалів.
9. Квінтове коло мажорних та мінорних тональностей. Паралельні, однойменні та енгармонічні тональності.
10. Позначення тональностей латиною.
11. Інтервали на ступенях мажору та мінору.
12. Тритони (4).
13. Характерні інтервали (4).
14. Акорди. Види акордів. Чотири види тризвуків.
15. Обернення тризвуків. Головні тризвуки ладу з оберненнями. K64.
16. Збільшені та зменшені тризвуки в ладу з розв'язанням.
17. Септакорди. Види септакордів.
18. D7 з оберненнями.
19. П7 (ММ7, МЗм7).
20. VII7 (МЗм7, Зм7).
21. Тризвуки на ступенях мажорного та мінорного ладу.
22. Прохідні та допоміжні хроматизми.

23. Альтерація в ладу.
24. Відхилення і модуляція.
25. Хроматична гама.
26. Транспозиція.
27. Динаміка і темпи.
28. Музичний синтаксис, музичні терміни.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БЛЕТА

1. В тональності h-moll проспівати: а) вгору натуральну, вниз гармонічну гаму;
б) інтервали: в.6 (III), зм.5 (II), в.3 (III), м.6 (V), зб.4 (IV), в.6 (III);
в) послідовність акордів: t35 – S6 - D – D2 – t6 – II7 – D43 – t.
2. Від звуку „а” проспівати вгору в.7, зб.4, M6 та D43 з розв’язанням;
вниз ч.4, ч.8, B64 та D43 з розв’язанням.
3. Проспівати з листа № 173 (П. Драгоміров „Сольфеджіо”).
4. Слуховий аналіз.
5. Розмір, основні види розмірів, дво- та тридольні розміри.

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ОРКЕСТРОВІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ»

I ТУР – ФАХ

Духові інструменти

Абітурієнт повинен виконати:

- а) гами до 4 знаків, їх тризвуки, D7, та зм.У117 в помірному темпі, різними штрихами;
- б) два етюди різнопланового характеру (у повільному та швидкому темпах);
- в) два різнохарактерні твори малої форми (кантиленну та технічну) або один твір крупної форми і п'єсу.

Ударні інструменти

Абітурієнт повинен виконати:

Ксилофон:

- а) гами до 3 знаків, арпеджіо;
- б) два твори;
- в) один технічний етюд.

Малий барабан:

- а) тремоло, поодинокі удари, двійки, трійки;
- б) 2 технічних етюди.

II ТУР - СОЛЬФЕДЖІО ТА МУЗИЧНА ГРАМОТА

Вимоги з сольфеджіо

I. Написати одноголосний диктант в мажорній або мінорній тональності (до 4-х знаків) в формі періоду (8 тактів) за 30 хвилин, з нескладним ритмом (прості види синкоп, ноти з крапкою) та ладо-інтонаційними труднощами (нескладні стрибки вгору та вниз, три види мінору) в розмірах 2/4, 3/4 або 4/4. Диктант програється 12 разів.

II. Проспівати:

1. гаму - мажорну (двох видів) або мінорну (трьох видів) в тональностях до 4-х знаків; ступені в тональності (з розв'язанням нестійких);
2. в тональності: інтервали вгору та вниз з розв'язанням (чисті, малі та великі, тритони та характерні);
3. акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, D7 та його обернення з розв'язанням, ЗмVII7, МЗмVII7).
4. від звуку: вгору та вниз – чисті, великі, малі інтервали, тритони та характерні інтервали з розв'язанням;
5. акорди: мажорний та мінорний тризвуки та їх обернення, D7 та його обернення, ЗмVII7, МЗмVII7 з розв'язанням.

III. Визначити на слух:

1. мажор (двох видів) і мінор (трьох видів), окремі тетраорди і ступені;
2. інтервали та акорди від звуку (у відповідності до II.4, 5);
3. інтервали та акорди в тональності – окремо та у послідовності (див. II.2, 3).

IV. Проспівати з листа: незнайому мелодію з диригуванням у розмірах:

2/4, 3/4 та 4/4. Інтонаційні та ритмічні труднощі - згідно з п. I.

Вимоги з музичної грамоти

Абітурієнт повинен виявити знання:

1. Фортепіанної клавіатури, знання назви октав, тривалостей, пауз, нот в скрипковому та басовому ключах.

2. Основних видів метру (в т.ч. прості та складні) та розміру.
3. Мажорних та мінорних ладів (мажор - натуральний та гармонічний, мінор - натуральний, гармонічний та мелодичний до 4-х знаків), квінтового кола тональностей, однойменних та паралельних тональностей.
4. Інтервалів на ступенях натурального мажору та мінору (чистих, малих, великих, діатонічних тритонів) та збільшених і зменшених – в гармонічних ладах (зб.2 та зм.7) з розв'язанням;
 - інтервалів, побудованих від звука вгору та вниз, з розв'язанням.
5. Акордів:
 - в тональності – головних тризвуків та їх обернень, D7 з оберненнями, увідних септакордів з розв'язанням;
 - від звуку – мажорних та мінорних тризвуків та їх обернень, D7 з оберненнями, увідних септакордів з розв'язанням.

Теоретичний матеріал

1. Нотне письмо. Назва октав.
2. Метр. Ритм. Розмір.
3. Прості розміри. Складні розміри.
4. Ритмічні групи: синкопа, пунктирний ритм.
5. Лад. Мажорний лад. Види мажору.
6. Мінорний лад. Види мінору.
7. Інтервали. Прості інтервали. Обернення, розв'язання інтервалів.
8. Квінтове коло мажорних та мінорних тональностей. Паралельні та однойменні тональності.
9. Інтервали на ступенях мажору та мінору.
10. Тритони (4).
11. Характерні інтервали (зб.2 та зм.7).
12. Акорди. Види акордів. Мажорний та мінорний тризвуки.
13. Обернення тризвуків. Головні тризвуки ладу з оберненнями.
14. Септакорди. Види септакордів.
15. D7 з оберненнями.
16. VII7 (MЗm7, Зm7).
17. Транспозиція.
18. Динаміка і темпи.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

1. В мі мінорі проспівати: а) натуральну гаму вгору та вниз;
 б) інтервали в.3/III; ч.4/II; ч.5/I;
 в) послідовність акордів: t-S₆-D₃₅ - t 6.
2. Від звуку „re” проспівати вгору м.3, ч.4, В₃₅, D₂ з розв'язанням.
3. Проспівати з листа: № 32 (Г.Фридкін. «Чтение с листа на уроках сольфеджио»).
4. Слуховий аналіз.
5. Назвати тональності з трьома ключовими знаками.

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»

І ТУР – ФАХ

Клас бандури

Абітурієнт повинен виконати:

- а) один поліфонічний твір;
- б) один твір крупної форми;
- в) один інструментальний і один вокальний твори різні за характером.

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту – виконання гам, арпеджіо, етюдів, читання з листа.

Клас балалайки

Абітурієнт повинен виконати:

- а) один твір крупної форми;
- б) один твір кантиленного характеру або обробка народної пісні;
- в) оригінальний або віртуозний твір.

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту – виконання гам, арпеджіо, етюдів, читання з листа.

Клас домри

Абітурієнт повинен виконати:

- а) твір крупної форми;
- б) два різнохарактерні твори (один – кантиленного характеру, другий – оригінальний або віртуозний).

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту – виконання гам, арпеджіо, етюдів, читання з листа.

Клас гітари

Абітурієнт повинен виконати:

- а) поліфонічний твір;
- б) твір крупної форми;
- в) два твори різних за характером.

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту – виконання гам, арпеджіо, етюдів, читання з листа.

Клас баяна, акордеона

Абітурієнт повинен виконати:

- а) один поліфонічний твір;
- б) один твір крупної форми;
- в) один твір кантиленного характеру;
- г) один твір з елементами віртуозності, побудований на народному мелосі, чи оригінальний.

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту – виконання гам, арпеджіо, етюдів, читання з листа.

II ТУР - СОЛЬФЕДЖІО ТА МУЗИЧНА ГРАМОТА

Вимоги з сольфеджіо

- I. Написати одноголосний диктант в мажорній або мінорній тональності (до 4-х знаків) в формі періоду (8 тактів) за 30 хвилин, з нескладним ритмом (прості види синкоп, ноти з крапкою) та ладо-інтонаційними труднощами (нескладні стрибки вгору та вниз, три види мінору) в розмірах 2/4, 3/4 або 4/4. Диктант програється 12 разів.
- II. Проспівати:
 1. гаму - мажорну (двох видів) або мінорну (трьох видів) в тональностях до 4-х знаків; ступені в тональності (з розв'язанням нестійких);
 2. в тональності: інтервали вгору та вниз з розв'язанням (чисті, малі та великі, тритони та характерні);
 3. акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, D7 та його обернення з розв'язанням, ЗмVII7, МЗмVII7);
 4. від звуку: вгору та вниз – чисті, великі, малі інтервали, тритони та характерні інтервали з розв'язанням;
 5. акорди: мажорний та мінорний тризвуки та їх обернення, D7 та його обернення, ЗмVII7, МЗмVII7 з розв'язанням.
- III. Визначити на слух:
 1. мажор (двох видів) і мінор (трьох видів), окремі тетраорди і ступені;
 2. інтервали та акорди від звуку (у відповідності до II.4, 5);
 3. інтервали та акорди в тональності – окремо та у послідовності (див. II.2, 3).
- IV. Проспівати з листа: незнайому мелодію з диригуванням у розмірах: 2/4, 3/4 та 4/4. Інтонаційні та ритмічні труднощі - згідно з п. I.

Вимоги з музичної грамоти

Абітурієнт повинен виявити знання :

1. Фортепіанної клавіатури, знання назви октав, тривалостей, пауз, нот в скрипковому та басовому ключах.
2. Основних видів метру (в т.ч. прості та складні) та розміру.
3. Мажорних та мінорних ладів (мажор - натуральний та гармонічний, мінор - натуральний, гармонічний та мелодичний до 4-х знаків), квінтового кола тональностей, однойменних та паралельних тональностей.
4. Інтервалів на ступенях натурального мажору та мінору (чистих, малих, великих, діатонічних тритонів) та збільшених і зменшених – в гармонічних ладах (зб.2 та зм.7) з розв'язанням.
інтервалів, побудованих від звуку вгору та вниз, з розв'язанням.
5. Акордів:
 - в тональності – головних тризвуків та їх обернень, D7 з оберненнями, увідних септакордів з розв'язанням;
 - від звуку – мажорних та мінорних тризвуків та їх обернень, D7 з оберненнями, увідних септакордів з розв'язанням.

Теоретичний матеріал

1. Нотне письмо. Назва октав.
2. Метр. Ритм. Розмір.
3. Прості розміри. Складні розміри.
4. Ритмічні групи: синкопа, пунктирний ритм.
5. Лад. Мажорний лад. Види мажору.
6. Мінорний лад. Види мінору.
7. Інтервали. Прості інтервали. Обернення, розв'язання інтервалів.

8. Квінтове коло мажорних та мінорних тональностей. Паралельні та однойменні тональності.
9. Інтервали на ступенях мажору та мінору.
10. Тритони (4).
11. Характерні інтервали (зб.2 та зм.7).
12. Акорди. Види акордів. Мажорний та мінорний тризвуки.
13. Обернення тризуків. Головні тризвуки ладу з оберненнями.
14. Септакорди. Види септакордів.
15. D7 з оберненнями.
16. VII7 (МЗм7, Зм7).
17. Транспозиція.
18. Динаміка і темпи.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

1. В мі мінорі проспівати: а) натуральну гаму вгору та вниз;
б) інтервали в.3/III; ч.4/II; ч.5/I;
в) послідовність акордів: t-S₆-D₃₅ - t₆.
2. Від звуку „ре” проспівати вгору м.3, ч.4, B₃₅, D₂ з розв'язанням.
3. Проспівати з листа: № 32 (Г.Фридкін. «Чтение с листа на уроках сольфеджио»).
4. Слуховий аналіз.
5. Назвати тональності з трьома ключовими знаками.

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

I ТУР – ФАХ

Абітурієнт повинен виконати:

- а) продиригувати твором а саррелла чи з супроводом;
- б) виконати нескладний вокальний твір;
- в) прочитати з листа нескладну партитуру для 2-голосного однорідного хору;
- г) відтворити задану мелодію та ритмічний малюнок;
- д) виконати програму на фортепіано: твір крупної форми, поліфонію, п'єсу, етюд.

II ТУР - СОЛЬФЕДЖІО ТА МУЗИЧНА ГРАМОТА

Вимоги з сольфеджіо

I. Написати одноголосний диктант в мажорній або мінорній тональності в формі періоду (8-10 тактів) за 25 хвилин, з нескладним ритмом (прості види синкоп, тріолі, ноти з крапкою) та хроматизмами (ладова альтерація, прохідні та допоміжні хроматичні звуки, відхилення) в розмірах 2/4, 3/4 або 4/4. Диктант програється 12 разів.

II. Проспівати:

1. гаму - мажорну (трьох видів) або мінорну (трьох видів) в тональностях до 5-ти знаків та старовинні діатонічні лади; ступені в тональності;
2. в тональності: інтервали з розв'язанням (діатонічні, тритони та характерні); акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, зменшені та збільшений тризвуки з розв'язанням, D7 та його обернення, 3mVII7, M3mVII7, II7);
3. від звуку: вгору та вниз – чисті, великі, малі інтервали, тритони та характерні інтервали з розв'язанням;
акорди: мажорний та мінорний тризвуки та їх обернення, зменшений та збільшений тризвук, D7 та його обернення, 3mVII7, M3mVII7 з розв'язанням;
4. незнайому мелодію з диригуванням у розмірах: 2/4, 3/4, 4/4 та 6/8 - одно-тональну з хроматизмами, відхиленнями в споріднені тональності та ритмічними труднощами (синкопи, тріолі, ноти з крапкою, заліговані ноти, паузи).

III. Визначити на слух:

1. мажор (трьох видів) і мінор (трьох видів), окремі тетраорди і ступені, старовинні діатонічні лади;
 2. інтервали та акорди від звуку (у відповідності до II.2);
 3. інтервали та акорди в тональності – окремо та у послідовності (див. II.2).
- IV. Творчі вправи: підбір акомпанементу або другого голосу до даної мелодії.

Вимоги з музичної грамоти

Абітурієнт повинен виявити знання:

1. Фортепіанної клавіатури, знання назви октав, літерного позначення звуків і тональностей, тривалостей, пауз, нот в скрипковому та басовому ключах.
2. Основних видів метру (в т.ч. прості, складні та мішані), розміру, темпів та їх позначення; правил групування в простих розмірах;
3. Мажорних та мінорних ладів трьох видів, знання мажорних та мінорних тональностей (до 7-ми знаків включно), квінтове коло тональностей, однойменні, паралельні, споріднені та енгармонічні тональності;

4. Інтервалів на ступенях натурального мажору та мінору (чистих, малих, великих, діатонічних тритонів) та збільшених і зменшених – в гармонічних ладах (зб.2 та зм.7, зб.4 та зм.5, зб.5 та зм.4) з розв'язанням;
5. інтервалів, побудованих від звука вгору та вниз, з розв'язанням; знання енгармонізму інтервалів.
6. акордів:
 - від звуку: тризвуків 4-х видів, обернень мажорних і мінорних тризвуків, D7 з оберненнями, увідних септакордів;
 - в тональності: головних тризвуків та їх обернень, D7 з оберненнями, увідних септакордів, II7.
7. Будови хроматичних мажорних та мінорних гам.

Теоретичний матеріал

1. Нотне письмо. Назва октав.
2. Метр. Ритм. Розмір.
3. Прості розміри. Групування в простих розмірах.
4. Складні, мішані розміри.
5. Ритмічні групи: тріоль, синкопа, пунктирний ритм.
6. Лад. Мажорний лад. Види мажору.
7. Мінорний лад. Види мінору.
8. Інтервали. Прості інтервали. Обернення, енгармонізм, розв'язання інтервалів.
9. Квінтове коло мажорних та мінорних тональностей. Паралельні, однойменні та енгармонічні тональності.
10. Позначення тональностей латиною.
11. Інтервали на ступенях мажору та мінору.
12. Тритони (4).
13. Характерні інтервали (4).
14. Акорди. Види акордів. Чотири види тризвуків.
15. Обернення тризвуків. Головні тризвуки ладу з оберненнями. K64.
16. Збільшені та зменшені тризвуки в ладу з розв'язанням.
17. Септакорди. Види септакордів.
18. D7 з оберненнями.
19. II7 (MM7, MЗм7).
20. VII7 (MЗм7, Зм7).
21. Тризвуки на ступенях мажорного та мінорного ладу.
22. Прохідні та допоміжні хроматизми.
23. Альтерація в ладу.
24. Відхилення і модуляція.
25. Хроматична гама.
26. Транспозиція.
27. Динаміка і темпи.
28. Музичний синтаксис, музичні терміни.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

1. В тональності D-dur проспівати:
 - а) вгору гармонічну, вниз натуральну гаму; ступені I – III – VII - V - I;
 - б) інтервали: в.6(I), ч.5(I), в.3(IV), зб.4(IV), м.6(III);
 - в) D2 та м. VII7 з розв'язанням.
2. Від звуку „d” проспівати вгору ч.4, м.6, M35, D43; вниз м.3, ч.5, B6.
3. Проспівати з листа № 159 (Н.Котікова „Сольфеджіо”)
4. Слуховий аналіз.
5. Обернення інтервалів

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ТЕОРІЯ МУЗИКИ»

I ТУР. СОЛЬФЕДЖІО ТА МУЗИЧНА ГРАМОТА

Вимоги з сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

- а) написати одноголосний диктант в мажорній або мінорній тональності до 7 знаків в формі періоду (8-10 тактів) за 25 хвилин, з нескладним ритмом (прості види синкоп, тріолі, ноти з крапкою) та хроматизмами (ладова альтерація, прохідні та допоміжні хроматичні звуки, відхилення) в розмірах 2/4, 3/4 або 4/4;
- б) проспівати:
 1. гаму - мажорну (трьох видів) або мінорну (трьох видів); старовинні діатонічні лади (лади народної музики);
 2. в тональності: ступені (в т.ч. і альтеровані); інтервали з розв'язанням (діатонічні, тритони та характерні); акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, зменшений та збільшений тризвуки, D7 та його обернення, ЗmVII7, МЗmVII7, II7);
 3. від звуку: вгору та вниз – окремі інтервали та акорди, які вказані в п.2;
 4. з листа незнайому мелодію з диригуванням у розмірах: 2/4, 3/4, 4/4 та 6/8 (мелодичні та ритмічні труднощі у відповідності до п. I);
- в) визначити на слух:
 1. види мажору і мінору, лади народної музики, окремі тетраборди і ступені;
 2. інтервали та акорди від звуку (у відповідності до II.2);
 3. інтервали та акорди в тональності – окремо та у послідовності (див. II.2);
- г) творчі вправи:
 1. створити мелодію із включенням окремих елементів інтервалів, акордів, ритмічних груп тощо;
 2. створити друге речення до даного першого та просольфеджувати його;
 3. підібрати акомпанемент або другий голос до даної мелодії.

Крім того, абітурієнт повинен виявити навички транспонування одноголосних нескладних прикладів.

Вимоги з музичної грамоти

Абітурієнт повинен виконати:

I. Письмову роботу з музичної грамоти, до якої входять:

- приклад на групування тривалостей;
- приклад на транспонування 2- або 3-голосного прикладу;
- побудова від заданого звуку інтервалів та акордів;
- побудова хроматичної гами (мажорної або мінорної);
- визначення та побудова акордів в тональності;
- побудова хроматичної гами в тональностях до 6 знаків включно.

Час написання роботи 45 хвилин.

II. Під час усної відповіді виявити знання:

1. фортепіанної клавіатури, знання назви октав, літерного позначення звуків і тональностей, тривалостей, пауз, нот в скрипковому та басовому ключах;
2. основних видів метру (в т.ч. прості, складні та мішані), розміру, темпів та їх позначення;
3. мажорних та мінорних ладів трьох видів та старовинних діатонічних ладів, знання мажорних та мінорних тональностей (до 7-ми знаків включно), квінтове

- коло тональностей, однойменні, паралельні, споріднені та енгармонічні тональності;
4. інтервалів на ступенях натурального мажору та мінору (чистих, малих, великих, діатонічних тритонів) та збільшених і зменшених – в гармонічних ладах (зб.2 та зм.7, зб.4 та зм.5, зб.5 та зм.4) з розв'язанням;
 - інтервалів, побудованих від звука вгору та вниз; знання енгармонізму інтервалів;
 5. акордів:
 - від звуку: тризвуків 4-х видів, обернень мажорних і мінорних тризвуків, Д7 з оберненнями, увідних септакордів;
 - в тональності: головних тризвуків та їх обернень, Д7 з оберненнями, увідних септакордів, П7.
 6. будови хроматичних мажорних та мінорних гам.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БЛЕТА

1. В тональності Des-dur проспівати:
 - а) вгору натуральну, вниз гармонічну гаму;
 - б) характерні інтервали з розв'язанням;
 - в) послідовність акордів: Т₆ – П₇ – D₄₃ – Т – S₆ – K₆₄ – D₇ – Т.
2. Від звуку „b” проспівати вгору ч.4, в.6, Зб.35; вниз зм.4, м.7, D₄₃ з розв'язанням.
3. Проспівати з листа № 159 (П. Драгоміров „Сольфеджіо”).
4. Слуховий аналіз.
5. Головні тризвуки, їх обернення та розв'язання.

II ТУР. МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА

Вимоги з музичної літератури

Абітурієнт повинен виявити:

- знання предмету в обсязі Програми ДМШ всіх років вивчення (життєвий і творчий шлях композитора, аналіз музичних творів);
- вміння аналізувати музичний твір, визначити образний зміст головного тематизму;
- знання головних особливостей музичних жанрів;
- знання музикознавчих термінів;
- навички володіння музичним інструментом і голосом (зіграти та заспівати головні теми творів, що аналізуються);
- загальний рівень культури, знання найважливіших явищ історії культури, літератури, живопису.

Теоретичний та музичний матеріал

1. С. Гулак-Артемівський. Життєвий та творчий шлях.
Опера "Запорожець за Дунаєм".
2. М. Лисенко. Життєвий та творчий шлях.
Обробки народних пісень. Опера "Тарас Бульба".
3. М. Леонтович. Життєвий та творчий шлях.
Хорові обробки народних пісень "Пряля", "Щедрик", "Дударик".
4. Л. Ревуцький. Життєвий та творчий шлях.
Кантата-поема "Хустина". Симфонія №2.
5. В. Косенко. Життєвий та творчий шлях.

6. Б.Лятошинський. Життєвий та творчий шлях.
7. І.С.Бах. Життєвий та творчий шлях.
Клавірні сюїти, інвенції, "ДТК" (Прелюдія і fuga до мінор).
8. Й.Гайдн. Життєвий та творчий шлях.
Симфонія Мі-бемоль мажор. Соната мі мінор.
9. В.А.Моцарт. Життєвий та творчий шлях. Опера "Весілля Фігаро".
Симфонія соль мінор (І частина). Соната Ля мажор.
10. Л.Бетховен. Життєвий та творчий шлях. Увертюра "Егмонт".
Симфонія №5. Соната для ф-но №8.
11. Ф.Шуберт. Життєвий та творчий шлях.
Вокальні твори. Симфонія №8 "Незакінчена".
12. Ф.Шопен. Життєвий та творчий шлях.
Мазурки, полонези, прелюдії, ноктюрни.
13. М.Глінка. Життєвий та творчий шлях.
Опера "Іван Сусанін". Вокальні твори.
14. О.Даргомижський. Життєвий та творчий шлях.
Вокальні твори.
15. М.Мусоргський. Життєвий та творчий шлях.
Опера "Борис Годунов".
16. О.Бородін. Життєвий та творчий шлях.
Опера "Князь Ігор". Симфонія №2 (І частина).
17. М.Римський –Корсаков. Життєвий та творчий шлях.
Опера "Снігуронька". Симфонічна сюїта "Шехеразада".
18. П.Чайковський. Життєвий та творчий шлях.
Опера "Євгеній Онєгін". Симфонія №1 (І частина).
19. С.Прокоф'єв. Життєвий та творчий шлях.
Кантата "Олександр Невський". Симфонія №7 (І частина).
20. Д.Шостакович. Життєвий та творчий шлях.
Симфонія №7 (І частина).
21. А.Хачатурян. Життєвий та творчий шлях.
Концерт для скрипки з оркестром ре мінор.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

1. І.С.Бах. Життя і творчість.
2. М.Римський-Корсаков. Опера "Снігуронька".
3. Музичний матеріал.

ІІІ ТУР. ФОРТЕПІАНО

Абітурієнт повинен виконати:

- один етюд;
- поліфонічний триголосий твір;
- один твір великої форми (рондо, варіації, одну-дві частини сонати або концерту);
- одну п'єсу кантиленного характеру;
- прочитати з листа твір за ІV-V клас ДМШ.

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ЕСТРАДА»

I ТУР – ФАХ

Клас фортепіано

Абітурієнт повинен виконати:

- а) два етюди на різні види техніки;
- б) один поліфонічний твір;
- в) один твір крупної форми;
- г) два різнохарактерних естрадно-джазових твори.

Екзаменаційна комісія має право на проведення додаткового розділу іспиту – виконання гам, арпеджіо, етюдів, читання з листа.

Клас духових інструментів (саксофон, труба, тромбон)

Абітурієнт повинен виконати:

- а) дві гами (мажорну і мінорну) до 3-х знаків різноманітними штрихами і ритмічними варіантами;
- б) два етюди на різноманітні види техніки;
- в) два різнохарактерних твори, або частину циклічного твору;
- г) один-два естрадно-джазових твори.

Клас ударних інструментів

Абітурієнт повинен виконати на ксилофоні або вібрафоні:

- а) дві гами (мажорну і мінорну) до 2-х знаків у повільному темпі;
- б) один етюд;
- в) два різнохарактерних твори (один з них естрадно-джазовий), виконати на ударній установці;
- г) основні технічні прийоми (одиначні та подвійні удари, ритмічні комбінації);
- д) поліритмічний етюд (на одночасну роботу рук і ніг);
- є) невелике соло (1-2 квадрати);
- ж) 3-4 різновиди фактури акомпанементу в естрадно-танцювальній і джазовій музиці.

Клас бас-гітари

Абітурієнт повинен виконати різними засобами звуковидобування (плектром, пальцями):

- а) дві двооктавні гами (мажорну і мінорні) до 3-х знаків в помірному темпі;
- б) два різнохарактерні етюди (технічний і ритмостилістичний);
- в) одну п'єсу або частину циклічного твору;
- г) один-два естрадні твори.

Клас гітари і електрогітари

Абітурієнт повинен виконати різними засобами звуковидобування (плектром, пальцями):

- а) дві двооктавні гами (мажорну і мінорну) до 3-х знаків в 2-х – 3-х варіантах аплікатури у повільному темпі;
- б) окремі акорди, (тризвуки, септакорди мажорні і мінорні від любого звуку) четвертними в 2-х – 3-х роз положеннях;
- в) п'єсу або частину циклічного твору (на акустичній гітарі);
- г) два різнохарактерних твори (один з них естрадно-джазовий).

II ТУР - СОЛЬФЕДЖІО ТА МУЗИЧНА ГРАМОТА

Вимоги з сольфеджіо

- I. Написати одноголосний диктант в мажорній або мінорній тональності (до 4-х знаків) в формі періоду (8 тактів) за 30 хвилин, з нескладним ритмом (прості види синкоп, ноти з крапкою) та ладо-інтонаційними труднощами (нескладні стрибки вгору та вниз, три види мінору) в розмірах 2/4, 3/4 або 4/4. Диктант програється 12 разів.
- II. Проспівати:
 1. гаму – мажорну (двох видів) або мінорну (трьох видів) в тональностях до 4-х знаків; ступені в тональності (з розв'язанням нестійких);
 2. в тональності: інтервали вгору та вниз з розв'язанням (чисті, малі та великі, тритони та характерні);
 3. акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, D7 та його обернення з розв'язанням, ЗмVII7, МЗмVII7).
 4. від звуку: вгору та вниз – чисті, великі, малі інтервали, тритони та характерні інтервали з розв'язанням;
 5. акорди: мажорний та мінорний тризвуки та їх обернення, D7 та його обернення, ЗмVII7, МЗмVII7 з розв'язанням.
- III. Визначити на слух:
 1. мажор (двох видів) і мінор (трьох видів), окремі тетракорди і ступені;
 2. інтервали та акорди від звуку (у відповідності до II.4, 5);
 3. інтервали та акорди в тональності – окремо та у послідовності (див. II.2, 3).
- IV. Проспівати з листа: незнайому мелодію з диригуванням у розмірах: 2/4, 3/4 та 4/4. Інтонаційні та ритмічні труднощі - згідно з п. I.

Вимоги з музичної грамоти

Абітурієнт повинен виявити знання:

1. Фортепіанної клавіатури, знання назви октав, тривалостей, пауз, нот в скрипковому та басовому ключах.
2. Основних видів метру (в т.ч. прості та складні) та розміру.
3. Мажорних та мінорних ладів (мажор – натуральний та гармонічний, мінор – натуральний, гармонічний та мелодичний до 4-х знаків), квінтового кола тональностей, однойменних та паралельних тональностей.
4. Інтервалів на ступенях натурального мажору та мінору (чистих, малих, великих, діатонічних тритонів) та збільшених і зменшених – в гармонічних ладах (зб.2 та зм.7) з розв'язанням;
- інтервалів, побудованих від звука вгору та вниз, з розв'язанням.
5. Акордів:
- в тональності: головних тризвуків та їх обернень, D7 з оберненнями, увідних септакордів з розв'язанням;
- від звуку: мажорних та мінорних тризвуків та їх обернень, D7 з оберненнями, увідних септакордів з розв'язанням.

Теоретичний матеріал

1. Нотне письмо. Назва октав.
2. Метр. Ритм. Розмір.
3. Прості розміри. Складні розміри.
4. Ритмічні групи: синкопа, пунктирний ритм.
5. Лад. Мажорний лад. Види мажору.
6. Мінорний лад. Види мінору.
7. Інтервали. Прості інтервали. Обернення, розв'язання інтервалів.

8. Квінтове коло мажорних та мінорних тональностей. Паралельні та однойменні тональності.
9. Інтервали на ступенях мажору та мінору.
10. Тритони (4).
11. Характерні інтервали (зб.2 та зм.7).
12. Акорди. Види акордів. Мажорний та мінорний тризвуки.
13. Обернення тризвуків. Головні тризвуки ладу з оберненнями.
14. Септакорди. Види септакордів.
15. D7 з оберненнями.
16. VII7 (МЗм7, Зм7).
17. Транспозиція.
18. Динаміка і темпи.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

1. В мі мінорі проспівати: а) натуральну гаму вгору та вниз;
б) інтервали в.3/III; ч.4/II; ч.5/I;
в) послідовність акордів: t-S₆-D₃₅ - t₆.
2. Від звуку „ре” проспівати вгору м.3, ч.4, B₃₅, D₂ з розв’язанням.
3. Проспівати з листа: № 32 (Г.Фридкін. «Чтение с листа на уроках сольфеджио»)
4. Слуховий аналіз.
5. Назвати тональності з трьома ключовими знаками.

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «СПІВ»

I ТУР – ФАХ

Абітурієнт повинен виконати:

- а) 2 твори (2 народні пісні або народну пісню та романс чи нескладну арію) з супроводом;
- б) рухи під музику на сцені;

II ТУР - ФАХ

- а) продекламувати (байку, вірш або прозу);
- б) 2-3 народні пісні без супроводу.
- в) відтворити за екзаменатором по пам'яті дану мелодію та невеликий ритмічний малюнок.
- г) абітурієнт повинен проспівати:
 1. гаму – натуральну мажорну або мінорну (трьох видів) в тональностях до 3-х знаків; ступені в тональності (з розв'язанням нестійких);
 2. в тональності: інтервали (чисті, великі, малі, діатонічні тритони) та акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, D7 з розв'язанням);
- д) абітурієнт повинен виявити знання:
 1. літерного позначення звуків;
 2. мажорних та мінорних ладів (мажор – натуральний, мінор - натуральний, гармонічний та мелодичний) до 3-х знаків;
 3. назви темпів (італійською мовою) та деяких розповсюджених прийомів виконання.

Естрадний спів

I ТУР – ФАХ

Абітурієнт повинен виконати:

- а) 2 різнохарактерні твори естрадно-джазової стилістики (наприклад: естрадна пісня, джазовий стандарт) з супроводом (фонограма або акомпанемент);
- б) народна пісня *a capella*;
- в) невеличкий танцювальний номер естрадно-джазового стилю.

II ТУР - ФАХ

- а) продекламувати (байку, вірш або прозу);
- б) відтворити за екзаменатором по пам'яті дану мелодію та невеликий ритмічний малюнок.
- г) абітурієнт повинен проспівати:
 1. гаму – натуральну мажорну або мінорну (трьох видів) в тональностях до 2-х знаків; ступені в тональності (з розв'язанням нестійких);
 - 2.. в тональності: інтервали (чисті, великі, малі) та акорди з розв'язанням (тризвуки головних ступенів та їх обернення, D7 з розв'язанням);
- д) абітурієнт повинен виявити знання:
 1. літерного позначення звуків;
 2. мажорних та мінорних ладів (мажор – натуральний, мінор - натуральний, гармонічний та мелодичний) до 2-х знаків;назви темпів (італійською мовою) та деяких розповсюджених прийомів виконання

**Заступник директора
з навчальної роботи**

Лознєвий О.М.